

Chik Collins er nýggjur rektari á Setrinum:

Granskarar skulu deila sína vitan

Tíðin er komin at flyta Fróðskaparsetrið til at verða eitt altjóða universitet, sum í størri mun byggir á gransking og er ein opin og virkin partur av føroyska samfelagnum. Tað hevur skotin Chik Collins, sum júst hevur sett seg í rektarastólin, sett sær fyri.

Eftir Dagmar Joensen-Næs

Chik Collins flutti inn á rektarskrivstovuna á Fróðskaparsetrinum 1. september. Samstundis flutti hann til Føroya úr Skotlandi, har hann hevur búð og virkað næstan alt sitt liv.

Við sær í skjáttuni úr skotska stórbýnum Glasgow hevur hann drúgvar arbeiðs- og leiðsluroyndir frá einum munandi størri universiteti. Hann hevur seinastu 23 árini verið fyrst lektari og síðani professari og varadekanur á University of the West of Scotland. Á universitetinum eru 19.000 lesandi og 1300 starvsfólk.

Chik Collins hevur sum partur av leiðsluni á University of the West of Scotland verið við til at umskapa universitetið frá at vera ein stovnur, sum í høvuðsheitum fekst við at útbúgva fólk, til at verða eitt altjóða universitet, sum í stóran mun byggir á gransking og deilir sína vitan við samfelagið.

- Hetta er ein broyting, sum øll ung universitet skulu ígjøgnum. Í fyrstani leggja universitetini næstan bara dent á undirvísing, og tað er í stóran mun rætt, tí tey lesandi eiga altíð at vera í miðdeplinum. Uttan tey er eingin munur á einum universiteti og einum granskingarstovni.

- Men sum universitetið veksur og búnast, er tað sera týðandi at fáa hin partin av uppgávuni hjá einum universitetinum við, sum er at framleiða vitan og deila hana við onnur. Tað er hetta, sum skapar eitt universitet í orðsins sanna

týðningi.

- Fróðskaparsetrið hevur fingið nógv fleiri lesandi, og nýggjar útbúgvingar eru lagstar afturat seinastu árini. Tað er gott, men nú er tíðin komin at taka stigið frá í høvuðsheitum at vera ein lærustovnur til at gerast eitt altjóða universitet, sum í størri mun framleiðir nýggja vitan og deilir hana við samfelagið, sigur hann.

MEIRA TÍÐ TIL GRANSKING

Chik Collins hevur stórar ætlanir, men hann er fullgreiður um, at hann fyrst av øllum skal seta seg væl og virðiliga inn í arbeiðsgongdir og mentanir á Setrinum.

- Øll hava helst sínar meiningar um, hvørjir trupulleikarnir eru, og hvat eigur at verða gjørt. Eg fari at lurta ógvuliga væl eftir øllum og taka so nógv til mín sum til ber.

Eitt høvuðsmál verður, at Setrið skal leggja størri dent á gransking.

- Eg fari saman við fyrisitingarstjóranum og dekanunum at fáa eitt yvirlikt yvir, hvussu nógv tíð vísindastarvsfólkini brúka til undirvísing, gransking og fyrisiting. Eg havi skilt, at fleiri vísindastarvsfólk halda seg hava ov litla tíð til at granska, hóast hetta eigur at vera ein týðandi partur av teirra arbeiði.

- Eitt stig á leiðini verður helst at fáa frágreiðingar frá vísindastarvsfólkum um, hvussu tey brúka tíðina. Tað er ikki ætlað sum eitt harðrent leiðslutiltak, men sum eitt amboð til at stuðla fólk til at brúka tíðina væl. Møguliga kann

tað hjálpa teimum til at finna meira tíð til gransking, sigur hann.

Bretsk universitet hava seinastu árini gjørt nógv fyri at fáa meira burtúr gransking við millum annað at herða krøvini til granskarar.

- Tað er gott at hava skipanir og eftirlit við arbeiðnum, men tað skal gerast á ein stuðlandi hátt og ikki við at stýra niður í smálutir. Tað kann bróta niður virðismiklar arbeiðsroyndir og mentanir hjá granskarum, um farið verður ov langt við stýringini, sum tað í onkrum føri er hent í Bretlandi. Men bæði stovnurin og føroyska samfelagið skulu kunna hava væntanir og krøv til granskararnar, og tí er neyðugt við skipanum, ið tryggja, at tað kemur tað burtúr, ið eigur at koma.

- Øll universitet ynskja sær hægri játtan og fleiri starvsfólk, og tað gera vit sjálvandi eisini. Men vit mugu eisini kanna, um tað ber til at stuðla granskarum betri og gera broytingar í mannagongdum, so tíðin verður brúkt meira effektivt, sigur Chik Collins.

Møguleikar fyri at umskipa undirvísingina skulu eisini kannast.

- Meira tíð til gransking skal ikki merkja verri undirvísing. Eg veit ikki, hvørji formlig krøv eru til undirvísingina í Føroyum, men eg veit um onkur universitet, ið undirvísa ov nógv. Tað er ikki altíð skilagott, tí lesandi á hægri lærustovnum skulu læra sjálvstøðugt. Við hvørt ber til at fáa meira burtúr við at arbeiða øðrvísi. Ein máti kann vera at brúka gransking í undirvísingini, soleiðis at tey lesandi sjálvi eru við í granskingararbeiðnum, sigur hann.

Chik Collins hevur sum partur av leiðsluni á University of the West of Scotland verið við til at lagt útbúgvingarstovnar saman. Hann vónar, at hansara royndir frá hesum arbeiði eisini kunnu koma Setrinum til góðar.

- Setrið hevur verið ígjøgnum eina líknandi samanleggingar-

